

Olaf Globočnik: Svatba

Zapiski

Msgr. Ivan Trinko — osemdesetletnik.

Tam na južnem pobočju Matajurja leži prijazna beneška vas Tercimonte, kjer se je v preprosti kmečki hiši rodil 25. januarja 1863 Ivan Trinko, danes nestor naših pesnikov, pripovednikov, znanstvenikov, glasbenikov in slikarjev.

Nadarjenega dečka so poslali v šole, da bi pel kdaj novo mašo. Najprej je hodil v šolo v Cividalu, nakar je bil sprejet v nadškofijsko gimnazijo v Udinah ter po končanih gimnazijskih študijah stopil v ondotno bogoslovje. Preden je bil posvečen, je še leta 1886. odslužil vojake, nakar je še istega leta 20. junija pel novo mašo v domačem kraju.

Trinko ni ostal na deželi. Poznali so njegove sposobnosti in zato so ga kmalu po novi maši poklicali za prefekta v nadškofijsko semenišče, iz katerega je sam izšel. V istem zavodu je postal čez tri leta profesor latinščine in italijanščine na gimnaziji, leta 1894. pa profesor modroslovja na liceju in še v bogoslovju, kjer nemara uči še danes.

Kdaj je začel Trinko pesniti in pisati?

Sam pripoveduje, »kako je obstal, ko je dobil slučajno v roke prvo slovensko tiskano delo in s tem izvedel, da imajo tudi Slovenci knjige kakor drugi izobraženi narodi«. To odkritje ga je tako prevzelo, da se je vrgel z vsem navdušenjem na študij materinega jezika. »Še dobro pomnim,« pravi, »kaj sem moral prestati v šestem razredu, preden sem se naučil brez učitelja, brez slovnice in brez slovarja malce slovenščine, in sicer skrivaj ponoči.«

Ko je tako obvladal književni jezik, se je lotil pisanja. Leta 1883. se je prvič oglašil v tedanjem ljubljanskem »Ljudskem glasu« s sestavkom o svojih rojakih, nato pa je 1884. priobčil v »Ljubljanskem zvonu« folkloristično narodno blago iz svoje ožje domovine — »Vedomec« in »Divje žene ali krivopete« —, naslednje leto pa je začel priobčevati v isti reviji »Pesmi beneškega Slovenca« pod pravim imenom, v poznejših letih pa pod psevdonimom Zamejski ali pa pod šifro I. T. ali D. I. T. V letih, ko je urejeval S. Gregorčič pesniški del, se je oglašal tudi v »Slovanu«, ki sta ga izdajala Hribar in Tavčar. Tudi v »Domu in svetu« se je oglašal v njegovem prvem deceniju s pesmijo, po-